

pričel izhajati nov ilustrovan časopis „Čechoslovan“. Glavni urednik mu je Václav J. Koerner (bivši starosta „Slov. Spolku“ v metropolitanskem semenišču v St. Francisku, Wis. — dokler je bival ondu). List zraven beletristike, sosebno v prilogah, prinaša tudi kratke politiske i. dr. novice iz Amerike in Češkega. — Bila je že nujna potreba takega lista, kajti izven St. Louiskega „Atlasa“ ni ga poštenega češkega časopisa v Ameriki. Kakor slišim, list se hitro razširja. Druga novica je, da je izšel že tako težko pogrešani prvi češki katoliški koledar v Ameriki. Ime mu je „Americký Čechoslovan“, Nákladem „Českého Tiskového Spolku“, Chicago, Ill. Izdala sta ga v družbi nekoliko družih češko-ameriških pisateljev g. Josef Molitor in Václav J. Koerner. Koledar je tiskan v veliki 4^{ki}, ki na 170 straneh obseza razven navadnih koledarskih stvarij mnogo poučnega in zabavnega berila. Tudi ima 20 lepih podob; naj omenim nekatere: biskup J. J. Strossmayer in stolna cerkev v Djakovem, biskup Jirsík, urednik „Hlasu“ g. Josef Hessoun, mož, kateri si je pridobil za ameriške Čehe največ zaslug. Med spisi mi najboljše dopadajo zgodovinske črtice o razvoji čeških katoliških naselbin po Severni Ameriki. Spis ta se bode še nadaljeval, tako da vender upamo kedaj imeti celo zgodovino tukajšnjih čeških naselbin. (Prosim obetanih poročil. Ured.)

Ivan K. Solnce,
St. Francis, Milwaukee Co. Wis.

Hrvatska književnost je zadnje mesece zopet obrodila nekoliko novih plodov. V Dobrovniku prišla je na svetlo XIV. knjiga „narodne biblioteke“, v kateri je Car Marko priobčil svoje književne poskušnje pod naslovom „za kišljive dnevi“. Akademjska knjigarna v Zagrebu je v 11. in 12. zvezku „Hrvatske biblioteke“ izdala Šekspirjevo tragedijo „Oteló“ v prevodu od Ivana Trnskoga, a v 13. zvezku znano francosko pripovedko „Pavao i Virginija“ od Bernardina St. Pierrea. „Univerzalna biblioteka“ nam je prinesla v 4. zvezku Afričev prevod španjolske pripovedke „Farizejka“ od Caballera, a v 5. in 6. zvezku Šekspirjevo tragedijo „Oteló“ v prevodu od Josipa Karlovića. Spoštovani čitatelj se bode čudil, kako da sta ob istem času prišla na svetlo dva hrvatska prevoda jedne in iste tragedije, in vender to ni nič čudnega. Med založniki, pa tudi med pisatelji je premalo vzajemnosti, pa drug za drugega ne ve, kaj dela. Pri velikih narodih nič ne škodi, če dva ali trije isto klasično delo predstavljajo, pri nas pa je to za zdaj še nepotrebno, a nekoliko tudi škodljivo, kajti vsa književna podjetja imajo skoraj isto čitateljstvo, pa človeka težko stoji, isto delo dvakrat kupiti. Iz istega uzroka mislimo, da je akademjska knjigarna prezigodaj dala natisniti „Pavla in Virginijo“, kajti še ni davno, kar nam je isto pripovedko prinesla zabavna knjižnica „Matice Hrvatske“. Zarad „Otele“ je nastal celó prepir, kateri prevod je boljši, kajti med tem, ko „Sloboda“ hvali prevod Karlovićev, stavlja „Vienac“ Trnskoga na prvo mesto. Sicer pa nam ravno ta dogodek jasno kaže, kako potreben bi v Zagrebu bil „literarni klub“, o katerem se je v hrvatskih književnih krogih že lansko zimo mnogo ugibalo. Najbolje bi bilo pač, ko bi se „Hrvatska Matica“ tudi temu začetju na čelo postavila.

V zadnjem našem poročilu oglašene pesni „Slobodarke“ so med tem tudi že zagledale beli dan v prav lični zunanji obliki, kakor se za take pro-

izvode spodobi. Harambašić ima prelepih pesniških darov, in dasi mlad, pridobil si je že lep glas; njegove pesni se sploh rado čitajo. „Slobodanke“ pa so v sedanjih rezbujenih dnevih posebno dobro došle. — Narodna literatura se je zadnji čas zopet pomnožila za dve novi knjigi; v Vukovaru je Tordinac izdal „Hrvatske nar. pjesme i pripoviedke“, ki jih je nabral po Bosni, a v Dobrovniku prišle so na svetlo „Narodne satirično-zanimljive podugačice“ od Vrčevića nabrane po Boki, Črni Gori, Dalmaciji in Hercegovini. — V Varaždinu je Nikola Ličanin izdal 1. snopič „Iskric svjetske književnosti“, t. j. modre izreke učenjakov in pesnikov, katere je nabral iz raznih knjig ter jih preložil na hrvatski jezik. Če mu bode kazalo, bode pisatelj izdavanje teh „Iskric“ nadaljeval, kar mu od srca želimo; a podobna knjižica bi nam tudi v slovenski literaturi dobro došla. — Od lepe knjige omenjati nam je še „Kosovsko djevojk o“, opereto v 1. dejanji od Vujatovića, ki nam priča, da se je tudi to polje jelo obdelovati, in veselo igro v dveh dejanjih „Seljaci u gradu“ od Nikole Kosa v Petrinji — Za poznavanje minulih bosenskih razmer je imeniten Batinićev „Životopis Fra Augustina, biskupa i apošt. namjestnika u Bosnoj i Hercegovini“, kajti takšni životopisi nam marsikako stran bosenskega življenja bolje razjasnujejo, nego vsaka druga razprava. Tu nam je omeniti tudi treh monografij iz ožje hrvatske zgodovine, prva je „Grad Zrin i njegovi gospodari“ od Kukuljevića, druga „Obćina Draganička“ od Rade Lopasića, in tretja „Uspomena na put u slunjsku krajinu“ od istega pisatelja. Zdaj, ko nam je Smičiklas pokazal celo sliko hrvatske prošlosti, zanimajo nas take monografije mnogo bolj, nego poprej in tudi bolj razumljive so nam. — Staro-klasičke prevode pomnožil je Perić v Dobrovniku s Platonovim „Razgovorom Sokrata sa Kritonom“. — Tudi v odgojni literaturi hrvatski imamo danes zaznamovati dva nova ploda, namreč pripovedko „Terezija ili mala milosrdnica“, ki jo je hrvatski mladeži iz talijanskega preložil Narcis Damin, in „Nauk ob uzgoju umnom, čudorednom i tjelesnom“ od Spencer Herberta v prevodu od Širole. — V Vukovaru prišla je na svetlo knjiga „Bilježnik i Marko“ od Mihaljevića, ki v priprostih razgovorih poučuje ljudstvo o pravnih razmerah. Jako poučna je mala knjižnica „Spomenica o Lepoglavskoj kaznionici“, v kateri nam bivši duhovnik Lepoglavske kaznovalnice M. Ilijašević prav bistroumno razlaga, zakaj v nekaterih krajih na Hrvatskem narod propada. Gospod pisatelj je duhovne in posvetne oblasti opozoril na mnoge napake, ki bi se dale odpraviti, in narod mu bode gotovo hvaležen za skrbno njegovo preiskavanje. Dobro bi bilo, ko bi vsi duhovniki po kaznovalnicah napisali takšne spomenice. — Med tem ko je „Dalmatinska Matica“ v Zadru izdala „Higijeno“ ali zdravoslovje sploh, je v Zagrebu dr. Gjurokovečki jel izdavati „Zdravoslovje djeteta“ ter ravno v izišlem I. delu govori o hrani deteta v prvem letu. — Od dr. Derenčinovega „Tumačak obćem u ust. zakoniku“ je prišel na svetlo 5. zvezek II. knjige. — Vinogradnikom je gosp. Biankini v Zadru napisal koristno knjigo „o uporabi dröpa i drugih vinskih zaostataka“. — S podporo jugosl. akademije je g. Vukotinović izdal „Podobe hrvatskih hrastova okoline zagrebačke“. — Pod uredništvom Franja Miličevića je v Mostaru začel izhajati nov zabavno-poučni list „Bosiljak Hercegovački“

po dvakrat na mesec. — Od koledarjev za leto 1884. sta doslej prišla na svetlo „Danica“ in „Zvonimir“, Poslednji se odlikuje z jako zanimivim člankom „Petdeset godina iz kulturnega života Hrvata“, a krasi ga 27 podob, med katerimi je tudi podoba našega učenega rojaka dr. Miklošiča s primernim životopisom. — Akademija znanosti izdala je LXVII. knjigo Rada s tole vsebino, „O nekem pojavima kvantitete i akcenta u jeziku hrvatskom ili srpskom“, od dra. Maretića; „Prinos k naglasu u novoslovenskom jeziku“ od Valjavca, „Knez Medo Pucić“ od dra. Markovića; — „Izvodi iz zapisnika jug. akademije znan. i umjet.“; — Pravila za akademičku galeriju“. Tedaj neumorna delavnost, kamor pogledamo!

Čehi o Slovencih. Zadnje mesece smo po čeških časopisih čitali več spisov, govorečih o Slovencih in o slovenski književnosti. Tako n. pr. je Jos. Kouble priobčil v julijskem zvezku „Květov“ prav lep članek „Slovensky básník Simon Gregorčič“, v katerem govori o prvih naših pesnikih (Vodniku, Preširnu, Koseckem, Levstiku, Jenku in Stritarji), a osobito o S. Gregorčiči. Na kratko opisuje njegovo življenje ter ocenjuje njegove „Poezije“. Spisu je pridejana tudi prav dobro narejena podoba, katero je po fotografiji risal Janez Patočka. Ta podoba se dobiva tudi v Ljubljani v „Narodni Tiskarni“ po 25 kr. izvod. Dvakrat smo svoje čitatelje že opozorili na „Slovansky Sborník“, katerega ureduje g. Ed. Jelinek v Pragi. Iz nova ta časopis priporočamo vsakemu, kdor se hoče poučiti o sodobnem literarnem delovanju vseh narodov slovanskih; kajti „Slovansky Sborník“ je poln najzanimivejših literarnih novic ter po gaslu „Spoznavajmo se!“ točno objavlja vse važne pojave v raznovrstnih slovanskih literaturah in v kulturnem življenju slovanskem v obče. O Slovencih je ta list zadnje mesece priobčil popotno črtico „V domovini Slovencev“ od O. Mokrega; dalje „V hiši slovenskega pesnika V. Vodnika“, spisal E. Jelinek; „Literarno društvo v Ljubljani“. B. Polivka je priobčil spis „Paberki o literaturi slovenski“, v katerem našteva, kako so Slovenci v književnosti napredovali preteklo leto; znani prelagatelj Jan Hudec je priobčil dve Gregorčičevi pesni „Pozabljenim“ in „Oljka“; V. Pakosta pa v „Květích“ Gregorčičevo „V pepelnični noči“. V „Světózoru“ priobčuje prof. Brechtler krasno risane prizore iz Julijskih Alp, oziroma iz Soške doline in znani prijatelj Slovencev, gospod Lego, izda v kratkem ilustrovano knjigo o naši lepi gorenjski pokrajini. Vrhu tega češki umetniki in pisatelji nameravajo izdati lep album na korist našega „Narodnega Doma“.

„Ljubljanski Zvon“

izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po jeden pot na mesec v zvezkih ter stoji: za vse leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 30 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Za vse neavstrijske dežele po 5 gld., za dijake po 4 gld. na leto.

Založniki: dr. I. T a v č a r in drugovi. — Za uredništvo odgovoren: **Fr. Levec.**
Uredništvo: v Novih ulicah 5. — **Upravištvo:** na Marije Terezije cesti 5.

Tiska „Národna Tiskarna“ v Ljubljani.